

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja

Druk nr 1694
Warszawa, 30 marca 2007 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

-o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upowazniamy panią poseł Danutę Jazłowiecką.

(-) Łukasz Maria Abgarowicz; (-) Paweł Arndt; (-) Urszula Augustyn;
(-) Andrzej Biernat; (-) Bożenna Bukiewicz; (-) Zbigniew Chlebowski;
(-) Stanisław Marcin Chmielewski; (-) Janusz Chwierut; (-) Grzegorz Dolniak;
(-) Jarosław Duda; (-) Waldy Dzikowski; (-) Arkady Fiedler;
(-) Andrzej Gałazewski; (-) Stanisław Gawłowski; (-) Krzysztof Grzegorek;
(-) Andrzej Gut-Mostowy; (-) Andrzej Halicki; (-) Jolanta Hibner; (-) Danuta

Jazłowiecka; (-) Kazimierz Kleina; (-) Ryszard Knosala; (-) Magdalena Kochan; (-) Domicela Kopaczewska; (-) Jerzy Kozdroń; (-) Jacek Krupa; (-) Tomasz Kulesza; (-) Stanisław Lamczyk; (-) Dariusz Lipiński; (-) Krzysztof Lisek; (-) Andrzej Markowiak; (-) Konstanty Miodowicz; (-) Aldona Młyńczak; (-) Sławomir Nowak; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Stanisława Anna Okularczyk; (-) Alicja Olechowska; (-) Zbigniew Pacelt; (-) Sławomir Jan Piechota; (-) Julia Pitera; (-) Kazimierz Plocke; (-) Damian Raczkowski; (-) Ireneusz Raś; (-) Halina Rozpondek; (-) Zbigniew Rynasiewicz; (-) Jan Rzymelka; (-) Wojciech Saługa; (-) Henryk Siedlaczek; (-) Joanna Skrzydlewska; (-) Lidia Staroń; (-) Tomasz Szczypiński; (-) Jakub Szulc; (-) Krystyna Szumilas; (-) Maciej Świątkowski; (-) Tomasz Tomczykiewicz; (-) Robert Tyszkiewicz; (-) Jarosław Wałęsa; (-) Ewa Wolak; (-) Eugeniusz Wycisło; (-) Jan Wyrowiński; (-) Jadwiga Zakrzewska; (-) Anna Zielińska-Głębocka; (-) Stanisław Żmijan.

USTAWA
z dnia 2007 r.
o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Art. 1 W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Właściwy marszałek województwa powołuje, w drodze zarządzenia, stałą konferencję współpracy w zakresie spraw objętych ustawą, dotyczących gmin, powiatów i województwa, w szczególności w odniesieniu do strategii rozwoju województwa oraz regionalnych i krajowych programów operacyjnych, zwaną dalej "Konferencją".”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W skład Konferencji wchodzi:

- 1) marszałek województwa - jako przewodniczący;
- 2) przedstawiciel wojewody - jako wiceprzewodniczący;
- 3) przedstawiciele organizacji biorących udział w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego po stronie samorządowej;
- 4) przedstawiciele gmin i powiatów z terenu danego województwa;
- 5) ze strony rządowej przedstawiciele ministrów, których zakres działania obejmuje sprawy będące przedmiotem obrad Konferencji;
- 6) przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych.”

2) w art. 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz wojewoda, mogą zwrócić się do przewodniczącego Konferencji o włączenie do porządku obrad Konferencji wskazanych przez niego tematów.”

3) w art. 18 pkt. 2 otrzymuje brzmienie:

„2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z właściwym ministrem lub właściwymi ministrami oraz przedstawicielem marszałka województwa - jeżeli program przewiduje finansowanie środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych lub jest skierowany do określonego terytorium kraju.”

4) w art. 26 ust. 1 pkt. 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przygotowanie szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego, z uwzględnieniem zasad wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1;”

5) w art. 28 uchyla się ust. 3.

6) w art. 30:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Protest jest rozpatrywany przez instytucję wdrażającą, instytucję pośredniczącą albo przez instytucję zarządzającą, jeżeli odpowiednio instytucja wdrażająca albo instytucja pośrednicząca nie zostały ustanowione dla danego programu;”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu wnioskodawca, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji w tym zakresie, może skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do instytucji zarządzającej.”

7) w art. 35:

a) w ust. 2 uchyla się pkt. 8

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w celu zapewnienia zgodności sposobu wdrażania programów operacyjnych z prawem Unii Europejskiej oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską, a także w celu zapewnienia jednolitości zasad wdrażania programów operacyjnych, może, z uwzględnieniem art. 26, wydać zasady dotyczące programów operacyjnych w zakresie:

- 1) szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego;
- 2) trybu dokonywania wyboru projektów;
- 3) kwalifikacji osób uczestniczących w wyborze projektów;
- 4) trybu dokonywania płatności i rozliczeń;
- 5) trybu monitorowania postępów realizacji programów operacyjnych;
- 6) trybu i zakresu sprawozdawczości z realizacji programów operacyjnych;
- 7) sposobu oceny programów operacyjnych;
- 8) warunków technicznych gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej;
- 9) kontroli realizacji programów operacyjnych;
- 10) sposobu postępowania w razie wykrycia nieprawidłowości;
- 11) innych spraw związanych z przygotowaniem i wdrażaniem programów operacyjnych.”

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zasady dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt. 1-4, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii instytucji pośredniczących.”

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku regionalnych programów operacyjnych zasady dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii właściwej instytucji zarządzającej.”

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zasady dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 10, minister rozwoju

regionalnego przygotowuje we współpracy z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.”

f) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza na swojej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej zasady, o których mowa w ust. 3.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W ustawie *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r.* znajduje się szereg zapisów zapewniających zarówno na poziomie rządowym, reprezentowanym przez Radę Ministrów bądź ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego jak i na poziomie wojewódzkim, reprezentowanym przez wojewodę, podejmowanie decyzji o sposobie uczestniczenia w unijnej polityce spójności oraz pełnienie nadzoru nad wdrażaniem programów pomocowych Unii Europejskiej. Obok zapisów zapewniających prawidłowe zarządzanie środkami pomocowymi Unii Europejskiej na poziomie rządowym, szereg zaproponowanych rozwiązań dotyczących roli, zadań i odpowiedzialności pełnionej przez samorządy województwa jest sprzecznych z ideą samorządności i ustawą o samorządzie województwa. W wielu przypadkach sprzeczne z rozporządzeniem RWE.

Zaproponowane w nowelizacji zmiany w *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* służyć mają zapewnieniu samorządom odpowiedzialności za prowadzenie polityki regionalnej (art. 3 *ustawy*) i osiągnięciu celów przy pomocy programów operacyjnych (art. 4 ust.2) oraz umożliwić mają płynne wywiązywanie się z nałożonych na samorząd województwa obowiązków instytucji zarządzającej (art. 5 ust.2). Wśród zaproponowanych zmian znajdują się m.in.:

W art. 7 *ustawy*, zgodnie z którym marszałek aktywnie uczestniczy w procesie wdrażania polityki spójności już od momentu przygotowania strategii rozwoju i programów operacyjnych powołując i przewodnicząc stałej konferencji, w ramach której - art. 8, uchwałami przyjmowane są wspólne stanowiska w zakresie opracowywania dokumentów programowych. Zaproponowaną zmianą zapewniamy samorządowi terytorialnemu zagwarantowane Konstytucją prawo wykonywania zadań publicznych w zakresie formowania strategii województwa i realizacji regionalnej polityki rozwoju.

W *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* określona jest rola, zadania i odpowiedzialność samorządów wojewódzkich w zakresie prowadzenia polityki regionalnej:

- w art. 25 zarząd województwa wskazany jest jako instytucja zarządzająca regionalnymi programami operacyjnymi,
- w art. 26 jako instytucja zarządzająca zobowiązana jest zapewnić zasadę równego dostępu do pomocy wszystkim potencjalnym beneficjentom oraz przejrzystość reguł przy ocenie projektów.

By zapewnić rzetelne wywiązywanie się przez zarząd województwa z wyznaczonych ustawą obowiązków, nowelizacja wprowadza zmiany dotyczące skreślenia w art. 28 *ustawy* ust. 3 o treści *"W przypadku regionalnych programów operacyjnych nadzór nad wyłonieniem projektów zapisanych w ust. 1 pkt 3 sprawuje właściwy miejscowo wojewoda, który ma prawo weta w przypadku stwierdzenia udokumentowanych nieprawidłowości przy wyłanianiu*

projektów, co skutkuje wstrzymaniem procedury oraz zwołaniem kolejnego posiedzenia komisji konkursowej. W każdym posiedzeniu komisji konkursowej ma prawo uczestniczyć w roli obserwatora przedstawiciel wojewody". Zgodnie z zapisem wojewodowie mogą zgłaszać weto przy ustalaniu przez samorzady wojewódzkie, w jakie projekty zainwestować unijne dotacje w latach 2007-2013. Weto będzie skutkowało wstrzymaniem procedury zatwierdzenia projektów do realizacji oraz zwołaniem kolejnego posiedzenia komisji konkursowej, w przypadku gdy wojewoda dostrzeże nieprawidłowości w danym konkursie. Przepis nie precyzuje o jaki rodzaj "nieprawidłowości" chodzi, tak więc skutkować może zupełnie arbitralnymi decyzjami wojewody, nawet w sytuacji wystąpienia najmniejszych błędów formalnych. Nie precyzuje także na jak długo zostanie wstrzymany konkurs, jakie warunki muszą być spełnione by go ponowić. Obecny zapis daje rządowi prawo wstrzymywania wielu istotnych dla mieszkańców regionów inwestycji podejmowanych przez samorzady lokalne, a wojewoda staje się cenzorem decyzji samorządów, mając prawo decydowania o celowości poszczególnych projektów regionalnych, mimo, że to samorzady odpowiadają za politykę regionalną. Obecny zapis znacznie ograniczy i wydłuży proces wykorzystywania funduszy Unii Europejskiej. Ograniczenie i wydłużenie rozpocznie się już na poziomie wyboru projektów. Doświadczenia z lat 2004-2006 wskazują, że przypadku realizowania projektów opartych o unijne dofinansowanie, czas odgrywa decydującą rolę, a pieniądze nie wykorzystane na czas, mogą po prostu przepaść. Wszystko zatem zależy od współpracy między samorządowcami i wojewodami.

W art. 30 obecnie obowiązującej *ustawy*, przyjęte rozwiązanie dotyczące wskazania wojewody jako instytucji pierwszej instancji rozstrzygającej protesty wnioskodawców, których projekty nie zostały wyłonione do dofinansowania w programach regionalnych, jest niedopuszczalne. Wprowadzenie różnych trybów instancji rozpatrywania protestów w zależności od tego, czy dotyczy on programów regionalnych czy programów krajowych wprowadza istnienie różnych kategorii instytucji zarządzających programami, co jest niedopuszczalne prawem wspólnotowym, w którym niezależnie od rodzaju programu operacyjnego instytucja zarządzająca ma tak samo określone funkcje.

Podstawą do otrzymania dofinansowania przez regiony są podpisane przez ministra rozwoju regionalnego i zarząd województwa "kontrakty wojewódzkie", których zakres i warunki określa Rada Ministrów - art. 20 ust. 5 *ustawy*. Zbędnym staje się zapis art. 35 ust. 2 pkt 8 *ustawy*, mówiący o tym, że to minister właściwy ds. rozwoju regionalnego wyraża zgodę na dofinansowanie tzw. projektów własnych województwa. Stąd propozycja jego wykreślenia, tym bardziej, że zgodnie z rozporządzeniem RWE decyzję o projektach dofinansowanych z funduszy strukturalnych w ramach programów operacyjnych podejmuje instytucja zarządzająca, jaką w przypadku regionalnych programów operacyjnych jest zarząd województwa. Tak więc obowiązujący obecnie zapis narusza postanowienia prawa wspólnotowego.

Zgodnie z art. 26 ust.1 pkt 2 instytucja zarządzająca zobowiązana jest do przygotowania programów operacyjnych zgodnie z wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Niedopełnienie przez samorząd województwa tego warunku stanowić będzie złamanie prawa. Wytyczne ministra nie są wymienione w art. 87 Konstytucji wśród źródeł prawa obowiązującego, nie mogą być zatem wiążące dla instytucji zarządzającej regionalnym programem operacyjnym. By zapewnić ministrowi właściwemu ds. rozwoju regionalnego możliwość nałożenia na instytucje zarządzające programami regionalnymi obowiązku spełnienia postulatów ministra, proponowana nowelizacja wprowadza zmianę aktu prawnego jakim jest rozporządzenie dotyczące zasad wdrażania programów operacyjnych.

Zgodnie z art. 63 rozporządzenia RWE komitet monitorujący dla każdego programu ustanawiany jest przez państwo członkowskie w porozumieniu z instytucją zarządzającą,

a przewodniczącym komitetu jest przedstawiciel państwa lub przedstawiciel instytucji zarządzającej. Dla regionalnych programów operacyjnych przedstawicielem instytucji zarządzającej jest marszałek województwa. To marszałek powinien ustanawiać i kierować komitetem monitorującym, tym bardziej, że zadania komitetu monitorującego są ściśle związane z procesem wdrażania programu, oceną postępów na drodze do osiągnięcia celów oraz analizą osiągniętych wyników. Propozycja zapewnienia instytucji zarządzającej, w przypadku regionu marszałkowi powoływania i przewodniczenia komitetowi monitorującemu zapewni sprawne koordynowanie i wykonywanie zaplanowanych programami zadań.

W uchwalonej w grudniu ubiegłego roku *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* można znaleźć wiele przepisów zwiększających uprawnienia wojewody kosztem władz samorządowych województwa, sprzecznych z pojęciem idei samorządności zapisanej w Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego. Zaproponowane zmiany stanowią doskonałe instrumenty, wyraźnie zabezpieczające prawidłowe prowadzenie polityki regionalnej i wykorzystywanie funduszy europejskich przez samorządy wojewódzkie i są zgodne z Europejską Kartą Samorządu Terytorialnego.

Z powyższych względów wnioskodawcy uznają uchwalenie załączonego projektu ustawy za zasadny.

Ustawa nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa.
Przedmiot projektu nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 18 kwietnia 2007 r.

BAS – WAEM – 817/07

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Danuta Jazłowiecka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada zmianę: ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, ze zmianami) Projekt przewiduje zmianę przepisów dotyczących powoływania w województwie stałej konferencji współpracy w zakresie spraw objętych ustawą, uzupełnienie w zakresie organów odpowiedzialnych art. 18 ust 2 ustawy zmienianej o przedstawiciela marszałka województwa, skreślenie dotychczas obowiązującego art. 28 ust 3 ustawy zmienianej w zakresie dotyczącym prawa wojewody do zgłaszania weta w przypadku regionalnych programów operacyjnych, rozpatrywania protestów i prawa wnoszenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu (art. 30 ust 3 i 4 ustawy zmienianej), zakresu wydawanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego zasad dotyczących programów operacyjnych, zasięgania opinii przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w przypadku opisanych powyżej zasad, a także sposobu ogłaszania powyższych zasad.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

W związku z tym, że ustawa jest stosowana m. in. do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności projekt ustawy, w zakresie oceny jego zgodności z prawem Unii Europejskiej, podlega rozpatrzeniu pod względem zgodności z postanowieniami Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu

Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r. str. 25) (dalej: rozporządzenie).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Zgodnie z art. 1. akapit 4 rozporządzenia jego zastosowanie obejmuje m. in. ustanawianie zasad partnerstwa, programowania, oceny, zarządzania, w tym zarządzania finansowego, monitorowania i kontroli, oparte na podziale obowiązków między państwa członkowskie a Komisję.

Zgodnie z art. 249 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Rozporządzenie wiąże co do formy i metod osiągnięcia założonego celu regulacji. Wiąże co do wszystkich norm w nim zawartych. Rozporządzenie staje się częścią krajowego systemu prawnego bez potrzeby dokonywania czynności transpozycyjnych. Państwa członkowskie są uprawnione do dokonywania w drodze krajowych aktów prawnych takich czynności, które umożliwią w sposób proceduralny realizację praw i obowiązków wynikających z rozporządzenia.

Art. 12 rozporządzenia stanowi, że realizacja programów operacyjnych, w ramach narodowych strategicznych ram odniesienia, należy do obowiązków państw członkowskich, na właściwym szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla każdego państwa członkowskiego. Obowiązki te mają być wykonywane zgodnie z postanowieniami rozporządzenia.

Przepisy projektu ustawy nie naruszają zasady określonej w art. 12 rozporządzenia.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, pomoc

Warszawa, 17 kwietnia 2007 r.

BAS – WAEM – 818/07

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach
prowadzenia polityki rozwoju (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Danuta Jazłowiecka) jest projektem wykonującym prawo Unii
Europejskiej

Projekt ustawy zakłada zmianę: ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, ze zmianami) Projekt przewiduje zmianę przepisów dotyczących powoływania w województwie stałej konferencji współpracy w zakresie spraw objętych ustawą, uzupełnienie w zakresie organów odpowiedzialnych art. 18 ust 2 ustawy zmienianej o przedstawiciela marszałka województwa, skreślenie dotychczas obowiązującego art. 28 ust 3 ustawy zmienianej w zakresie dotyczącym prawa wojewody do zgłaszania weta w przypadku regionalnych programów operacyjnych, rozpatrywania protestów i prawa wnoszenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu (art. 30 ust 3 i 4 ustawy zmienianej), zakresu wydawanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego zasad dotyczących programów operacyjnych, zasięgania opinii przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w przypadku opisanych powyżej zasad, a także sposobu ogłaszania powyższych zasad.

Projekt ustawy nie jest projektem wykonującym prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, pomoc